

BITTERZOET MALLORCA

Dit najaar bezocht ik al wandelend de bergstreek Tramuntana op Mallorca. De bedwelmende bitterzoete geur van de daar veel voorkomende Johannusbroodboom typeert mijn belevenissen. Die zijn zoet als het gaat om de vergezichten over ultrablauwe zee, de verscholen baaien en het gevarieerde landschap van heftige bergen, groene hoogvlaktes en luwe dalen. Daartegenover staan legio bittere ergernissen over autowegen, huisbazen, muggen en vooral de te grote toeloop van toeristen.

Meteen bij aankomst op het gigantische vliegveld is die toeloop merkbaar. Volgepakte vliegtuigen braken de hele dag mensen uit op dit toch niet zo omvangrijke eiland. Mijn eerste onderkomen, in het dal van **Pollenca**, zorgde opnieuw voor onbehagen. Een combinatie van ommuring, autowrakken, muggen en een Duitse gastheer die de hele avond een schetterende radio aan liet staan, verpeste de euforie van de aankomst. De volgende ochtend kon ik mijn ongenoegen weg mediteren bij het prettige zwembad, waar omheining en sloopzooi niet zichtbaar waren. Tot ik bij mijn eerste wandeling ontdekte dat je minstens twee uur over een snelweg moest lopen om bij wandelstartpunten te komen. Had de finca gekozen vanwege de strategische ligging tussen de ruige schiereilanden **Formentor** en **Alcudia**. Door het lenen van een fiets kon ik die opzienbarende landtongen toch goed exploreren. Die expedities kregen wel een hoog triatlonegehalte. Eerst anderhalf uur fietsen (om die rotweg te omzeilen), uren klimmen (het gaat steil omhoog zodra je het vlakke land verlaat), uurtje dalen (naar prachtige baaitjes), uurtje zwemmen (in één van die inhammen). Daarna die hele exercitie andersom.



Was geen straf, hoor! Prachtig weer en een opgewarmde zee met het blauwste water ooit. Wel weer jammer dat er pelotons wandelaars en fietsers in de baaitjes neerstrijken. De Tramuntana is maar een smal bergkammetje. De geringe oppervlakte maakt het lastig de medetoerist te vermijden. Dat zorgt overigens niet altijd voor irritatie. Een door mist en stortregen angstaanjagende bergtocht op Formentor werd veel minder eng toen ik liefdevol werd geadopteerd door een krasse wandelclub uit Wales. Een paar dagen later zorgde een onverwacht weerzien op een andere lastige route voor grote wederzijds genoeg. Deze ontmoeting geeft me het vertrouwen dat ik mijn wandelaspiraties nog decennia kan uitleven.



In de ettelijke snoezige dorpjes leverde de toeristentoeloop wel alleen overlast op. Ter wille van de vakantiegangers zijn deze Middeleeuws-Moorse plaatsjes totaal ge-manicured (zoals een Engels passant het verwoorde). Iedere authenticiteit is weggepoetst. De vele winkeltjes verpesten de sfeer met hun uitpuilende kitscherige souvenirs. Bovendien zijn de terrasjes overbevolkt met tanige ritsbroekwandelaars, glimmende lycrawielrenners, behelmdede electrofietsers, semistoere midlife-crisisbikers, getatoeëerde dikbuiken en gezapige gezinnetjes. Allemaal bepaald geen lust voor het oog.

Maar goed, al die ongein bood een effectieve training in speelse aanvaarding van wat zich voordoet. Zo ook de laatste nacht bij de Duitser. Mijnheer had damesbezoek. Wat aanleiding gaf om de hele nacht keiharde psychedelische, metalen Deutsche rockmuziek op te zetten. De volgende ochtend had ik echt geen zin om de man uit zijn roes te wekken om me weg te laten brengen, zoals was afgesproken. Doordat ik enkele dagen daarvoor een leuke band had gehad, wist ik dat het goed te doen was om de zes kilometer heuvels naar de bushalte lopend af te leggen. Ook als ik iets op wielen mee moest voeren. Dus sloop ik met mijn rolkoffertje het landgoed af.

Voelde me uiterst autonoom en monter toen ik richting volgende bestemming liep. Ook al werd het door zonsopgang belichte rossig gele panorama enigszins verstoord. Niet door toeristen (want er was nog niemand op), maar door roestige rasters. Die zijn overal geplaatst op de lemen walletjes die de domeinen rond de door buitenlanders opgekochte romantische landgoederen afbakenen. Zodoende wordt het uitzicht geprivatiseerd door mensen die slechts een paar weken per jaar op het eiland doorbrengen.

Mallorca is een prachtig eiland, maar overal bezet gebied! Tijdens mijn reis door Ligurië dit voorjaar liep ik gelukkig rond (zie vorig verslag), terwijl mijn hart op Mallorca maar niet open wilde gaan. Dit eiland is ingericht door inhalige vastgoedmagnaten en ander volk dat wil profiteren van de toeristische waarde van dit eiland. Waar mogelijk (buiten de bergen en kliffen) is het vol geplempt met asfalt en beton. Veel van het oude erfgoed is glad gestreken. Ligurië oogt zacht, dromerig, gepatineerd en lieflijk, Mallorca is harder, zakelijker, afgelakter en lomper. Dat geldt zelfs voor de kerken. Het glimmende marmer en harde licht in de Mallorcanse bedehuizen roept heimwee op naar de fresco's in flakkerend kaarslicht van de Italiaanse kerkjes. En: in Ligurië kon ik zorgeloos gebruik maken van het openbaar vervoer, terwijl de bussen op Mallorca je soms laten staan omdat ze vol zitten. Met toeristen. Dat is bitter, want de volgende bus komt doorgaans pas drie uur later langs. Dus dan moet je je hele dagplanning omgooien.



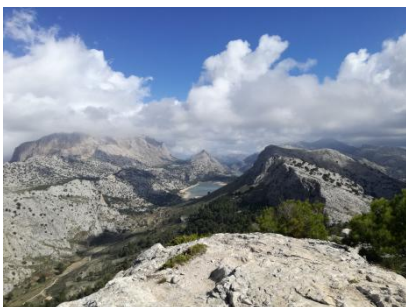
Toch viel er nog voldoende zoets te beleven op Mallorca als tegengif tegen de soms opkomende verzuring. Neem het badplaatsje **Port de Pollença**. Als je de lange boulevard afloopt, kom je op een verstild stuk met een uiterste relaxte, mediterrane sfeer. Waardige villa's grenzen pal aan de zee. Op een zonnige dag tref je daar louter spelende kinderen, hun lezende ouders en wat mijmerende oudjes. Op bewolkte dagen is het er prettig uitgestorven. Daar is dus niets te merken van de toeristische gekte die veel andere plekken kenmerkt.

Het midden in de Tramuntana gelegen bedevaartsoord **LLuc**, mijn tweede stop, kan ook een oase van rust zijn. Vooral in de vroege ochtend (voordat de touringcars aankomen). Dan dampen de omliggend bossen doorzichtige bruidsluiermist uit, die over de met boomtoefjes bestippelde hoogvlakte meanderen.



Naast dit klooster is een internaat waar een kinderkoor wordt gedrield. Dat verzorgt elke ochtend in de aanpalende basiliek een ontroerend optreden. In de omgeving kun je dwalen langs bizar uitgeslepen rotspartijen en er zijn talloze uitdagende wandelopties, die je hoog de bergen in voeren. Voor mij soms te uitdagend, maar de *hardcore* bergbeklimmer kan hier zijn hart ophalen.

Mijn derde verblijfplaats, **Soller**, leek op het eerste gezicht de volgende *tourist trap*. Maar als het laatste toeristenstoomtreintje terug naar de hoofdstad is getuft, laat het een vriendelijk stadje achter. Met heerlijk Italiaans ijs en prima Indiaas eten. Belangrijker nog is dat er lieve dorpjes op loopafstand zijn en er (na een beetje klimwerk) schitterende vergezichten zijn te bewonderen.



Mijn mooiste tocht was met de bus naar stuwmeer **Cúber**. Dan pittig klimmetje naar de top van **Puig d'Ofre**. De vermaledijde toeristen kwamen daar weer goed van pas, toen ik bij de zenuwslopende afdaling van de piek bij hen kon aansluiten. Met een beetje vertragen (en dat doe ik graag in zo'n mooie omgeving) schudde ik deze collegawandelaars weer van me af. Zodoende kon ik verstild verder afdalen (1050 meter omlaag) langs een eindeloos keienpad. Wellicht was ik in een vorig leven pelgrim, want dit zalig zigzaggen met de steun van een wandelstok voelt zo vertrouwd. Zo ook het witte wijntje in een fijn cafeetje in het gehuchtje **Biniaraix**. Niet dat ik ook een reïncarnatie van een alcoholist ben. Dit is de ceremoniële beloning van elke dagtocht. Tot slot volgde nog een lome wandeling door het schemerende dal van Soller, vol cipressen en olijfbomen. Dan hoorde je me niet klagen over Mallorca.



Ook fraai was de wandeling van **Cala Deia** naar Soller. Door de eerste bus van zeven uur te pakken, was ik iedereen voor. Kon de maan in de zee zien zakken, terwijl de zon achter me opkwam. Die rust zou waarschijnlijk niet lang meer duren, gezien de prachtige gelegen terrassen daar. Helaas was er nog geen koffie te krijgen. Maar ik prefereer de vredigheid van stilte boven dergelijke luxe. Na deze baai volg je hoog pad langs stijle kliffen. Dat wordt als gevaarlijk beschreven, maar is dat helemaal niet. Werd daar

ingehaald door twee dames begeleid door een gids. Die gaf me te verstaan dat ik onverantwoord bezig was, zo in mijn eentje. Tja, 'roekeloze' wandelaars betekenen natuurlijk inkomstendering voor hem. Ik werd voortdurend ingehaald door anderen. Omdat ik doorgaans maar één keer de kans krijg om zo'n route af te leggen, neem ik er goed de tijd voor. Afgeleid door de vergezichten (en omdat ik me niet liet gidsen) liep ik verkeerd. Kwam op het privé domein van een luxe resort terecht. Midden tussen een enorm tai chi-ende groep Duitsers. Aangezien die me geen koffie aanboden, ging ik daarnaar op zoek in **Llulçà**. Tevergeefs, want hier woont louter rustzoekende import, dat me ook niet op de koffie vraagt. Het was even zoeken naar *Cami de Castello*. Een fraai geplaveid pad waar ik in een wandelfille terecht kwam. Bij Finca Son Mico, een fraai gelegen horecalandhuis geleid door iets te jolige Francaises, moest ik ook in de rij staan voor ik eindelijk mijn koffie kreeg.

Mijn tocht naar de **Puig de Balix** verliep ook niet helemaal naar wens. Het vanuit Soller stijgende pad doorsnijdt een omhoog slingerende autoweg, waar juist op die dag een autorace plaatsvond. Niet alleen maakte dat het oversteken tot een hachelijke onderneming. Het geloei van de racewagens weerkaatste hard door de vallei. Het in de berm opgestelde publiek stond de beoogde natuurbeleving ook danig in de weg. Nou ja: op deze manier kwam ik dan eindelijk wel oorspronkelijke inwoners van dit eiland tegen.



In **Esporles**, waar ik de laatste week verbleef, kreeg ik ook de kans om autochtonen te observeren. Dit dorp is langs een snelweg opgebouwd. Daardoor is het niet zo pittoresk en wordt het niet door toeristen belegerd. Soms daalt er een zwerm fietsers of wandelaars op één van de drie terrassen neer, maar die zijn zo weer weg. Doorgaans zitten er vooral echte Mallorcanen. Die, evenals de vele import-Mallorcanen die zich daar hebben gevestigd, uitmunten in jovialiteit.

Vanaf de bushalte in het hart van dit amicale dorp was het een hele klim naar mijn airB&B-finca. Ondanks die hoge ligging was het me helaas weer niet gegund om ontspannen van het uitzicht te genieten. Want de tuin en boomgaard waren sterk verwaarloosd. Het was daar veel minder prettig toeven dan de op de site geplaatste foto's beloofden. Daarnaast bleek de huisbaas opnieuw een naar gezelschap hunkerende vijftiger. Dat hij ook nog eens nauwelijks Engels sprak, maakte het gedwongen samenzijn 's avonds in zijn huiskamer tot een beproeving.

Overdag kon ik ontsnappen doordat er voldoende leuke dagtochten mogelijk waren. Niet zo zeer in de directe omgeving, maar met de bus reed je in twintig minuten naar **Banyalbufar**. Een fraai, tegen een steile heuvel gebouwd dorp, omringd door trapsgewijze belandbouwde terrassen. Daarvandaan zijn heerlijke kustwandelingen te maken, waarbij je op uiteenlopende plekken kunt afdalen naar kleine vissershaventjes. Waar het goed zwemmen en snorkelen is.



Toch was ook hier weer sprake van een deceptie. Door positieve recensies op *tripadvisor* besloot ik een dag door te brengen op **Cala d'Estellenc**. Daar zou 'hemelse eenzaamheid' worden gecombineerd met een 'idyllische strandbar'. De route erheen was veelbelovend. Terwijl de zon achter een bergflank te voorschijn kwam, kroop een gloedvol licht steeds verder de kloof in. Ik liep langs geurige bloemen en tegen steile wanden geduwde fincaatjes. Alleen wat duivengekoer, vogelgestijp en een enkel hondenblafje. Wat een anticlimax toen deze idylle bij de baai aankomend werd verstoord door het scherpe geluid van een slijptol en driftig getimmer en gezaag. Er werd een boulevard met parkeerplaats gebouwd. Het seizoen was hier al opgedoekt, evenals de aanlokkelijke bar.

Mijn tripje naar **Port des Gagnogne** was dan weer wel een succes. Eerst door een hoog dennenbos, dan onder gigantische overhangende rotsblokken door, vervolgens roestrood gekleurde zandoevers passeren en dan door droge beekbeddingen. Met voortdurend uitzicht op de grijswitte kalkrotsen in en op de ultrablauwe zee. Uiteindelijk een sikkelvormige zandstrand met wat vissersbootjes. Waar je, uniek voor deze streek, het water in kan zonder moeizaam geklauter over rotsblokken. Passerende mountainbikers zorgden voor een komische noot op deze route. Die willen perse op hun fietsjes blijven zitten, terwijl dat eigenlijk ondoenlijk is. Zodoende krijgen ze niets mee van het prachtige panorama. Dat geldt ook voor de wielrenners die je, in het kielzog van benzinedampen, vanuit de bus de bergen op en af ziet zwoegen. Soms hijgt de bus minuten lang in hun nek, omdat die door onoverzichtelijke bochten niet kan passeren. Lijkt me zenuwslopend: zowel voor chauffeur als fietser.

Mijn reis eindigde met een buitengewone meevaller. Omdat ik de te krappe en onbetrouwbare busdienst zat was, keerde ik een keer lopend terug van de kust. Kwam daarbij uit op een verlaten hoogvlakte met hier en daar een finca. Bij de hermetisch gesloten poort van één daarvan stond dat er accommodaties te huur waren. Ik wilde zo graag ontsnappen aan de claustrofobische intimiteit met mijn huisbaas dat ik net zo lang aanbelde tot er werd open gedaan. Met wat soebatten en overdreven vertoon van mijn wanhoop over mijn huisvesting, kreeg ik de beschikking over een landhuisje met zwembad voor één vijfde van de reguliere prijs. Gelukkige bijkomstigheid was dat een leuk Nederlandse stel, dat ik herhaaldelijk tegen was gekomen in deze streek, ook op deze finca verbleef. Een mooi gevalletje serendipiteit. Telkens weer doen er zich zulke mooie toevalligheden voor als ik op reis ben. Zodoende bracht ik mijn laatste dagen door op een fijne plek met goed gezelschap, waarvan ik door de eerdere ontberingen extra genoot. Eindelijk kreeg ik de ongestoorde uitzichten waar ik recht op meende te hebben.

